

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 6

Vydána dne 6. února 1962

Cena 40 hal.

OBSAH:

11. Vládní nařízení o prohloubení organizace řízení zemědělství národními výbory
12. Usnesení vlády, kterým se stanoví zásady pro rozmísťování mládeže a pro přijímání k dalšímu studiu

11

VLÁDNÍ NAŘÍZENÍ

ze dne 24. ledna 1962

o prohloubení organizace řízení zemědělství národními výbory

Upevňování socialistických výrobních vztahů v zemědělství, výstavba socialistické vesnice a zajištění rozvoje zemědělské výroby v souladu s rozvojem celého národního hospodářství vyžaduje prohioubit řídicí a organizátorskou práci národních výborů. Ta je dosud oslabována resortností spočívající v tom, že úkoly v zemědělství se dosud prakticky zajišťují zemědělskými komisemi a odbory bez účinnější podpory a aktivní účasti ostatních komisí a odborů národních výborů.

Proto vláda Československé socialistické republiky nařizuje podle § 45 odst. 1 a 2 písm. a) zákona č. 65/1960 Sb., o národních výborech:

§ 1

(1) Řízení zemědělství, vytváření předpokladů pro pozvednutí jeho úrovně na úroveň průmyslu je věcí celého národního výboru, všech jeho orgánů.

(2) Každá komise a odbor národního výboru se bezprostředně podílí na zabezpečování rozvoje zemědělství. Proto se pracovní náplň zemědělských komisí a odborů stanoví podle stejných zásad jako u ostatních odvětvových komisí a odborů.

(3) Pracovní náplň komisí a odborů národního výboru se upravuje zejména v těchto směrech:

a) zemědělská komise a odbor především organizují komplexní rozvoj zemědělské výroby, zvyšování její technické úrovně a efektivnosti, zavádění a upevňování chozrasčotných metod hospodaření a prohlubování socialistických výrobních vztahů v zemědělství; svou organizátorskou práci zaměřují na přímou pomoc zemědělským závodům;

b) plánovací komise a odbor přejímají úkoly spojené s plánováním zemědělské výroby a nákupe;

c) finanční komise a odbor přejímají úkoly spojené s financováním zemědělství, s vedením majetkově právních záležitostí a s vedením účetní evidence v zemědělských závodech;

d) komise a odbor školství a kultury přejímají úkoly spojené s řízením zemědělského a lesnického školství včetně školních statků a polejí a pečují o rozvíjení kulturní činnosti v zemědělských závodech;

e) odbor pracovních sil přejímá úkoly spojené s náborem mládeže do zemědělských odborných učilišť a zemědělských a lesnických učňovských škol;

f) odbor pro vnitřní věci přejímá úkoly spojené s vydáváním loveckých a rybářských lístků a evidencí loveckých zbraní.

Podrobnosti o pracovní náplni komisí a odborů na úseku zemědělství jsou obsaženy v zásadách schválených vládou.

(4) Ostatní komise a odbory věnují při plnění svých úkolů zvláštní pozornost těm úkolům, jejichž plněním napomáhají rozvoji zemědělství.

(5) Národní výbor a jeho rada sjednocují činnost všech komisí a odborů, usměrňují a koordinují jejich pomoc jednotným zemědělským družstvům, státním statkům a ostatním zemědělským závodům tak, aby postupovaly jednotně a aby také jejich styk se zemědělskými závody byl co nejjednodušší.

§ 2

(1) Střední zemědělské a lesnické technické školy, zemědělské a lesnické mistrovské školy, zemědělská odborná učiliště, učňovské školy zemědělské a lesnické, školní statky a polejí a ostatní

jejich účelová zařízení se převádějí z úseku zemědělství do úseku školství a kultury.

(2) Strojní a traktorové stanice se podřizují krajským národním výborům a začleňují se do krajských podniků zemědělské techniky. Okresní národní výbory se podle zásad stanovených vládou zúčastňují na řízení strojních a traktorových stanic a využívají jich k rozvoji zemědělské výroby v okrese.

§ 3

Zrušuje se ustanovení § 68 poslední věty vládního nařízení č. 71/1960 Sb. o tom, že odbor zemědělství zabezpečuje komplexní plánovací a rozpočtovou činnost na úseku zemědělství.

§ 4

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. března 1962.

Široký v. r.

12

USNESENÍ VLÁDY

ze dne 17. ledna 1962,

kterým se stanoví zásady pro rozmísťování mládeže a pro přijímání k dalšímu studiu

Vláda na základě usnesení ústředního výboru Komunistické strany Československa stanoví tyto zásady pro rozmísťování mládeže a přijímání k dalšímu studiu:

Základní otázkou budování vyspělé socialistické společnosti a postupného přechodu ke komunismu je vybudování mohutné materiálně technické základny, spočívající na rychlém a všestranném rozvoji výrobních sil. Takovýto růst výrobních sil bude umožněn dalším rozvojem vědy a jejím využitím v průmyslové i zemědělské výrobě, důsledným zaváděním nové techniky, rozvojem automatizace, komplexní mechanizace, chemizace a elektrifikace celého národního hospodářství.

Lidská činnost v oblasti materiální výroby bude stále více činností tvůrčí, spojenou s vědou a technikou. Materiálně technická základna komunismu vytvoří podmínky pro postupné překonávání podstatných rozdílů mezi fyzickou a duševní prací, mezi městem a vesnicí.

Tyto hluboké změny ve výrobním procesu kládou zvýšené nároky na přípravu vědeckých, technických a ostatních kádrů s organizátorskými schopnostmi. K dosažení nové produktivity práce, mnohonásobně vyšší než je produktivita dnešní, potřebujeme i nové lidi s takovou úrovní vzdělání a takovou morální i odbornou přípravou, aby dovedli novou techniku komunismu vytvářet a nejpíněji využívat.

Vyšší požadavky na výchovu všestranně vzdělaných, duševně i fyzicky vyspělých lidí vyplývají rovněž z úkolů dalšího upevňování socialistických společenských vztahů, ze zvyšování účasti pracujících na řízení výroby a veřejného života. Příprava pracujících pro život ve vyspělé socialistické a komunistické společnosti nebývále zvyšuje nároky na politickou a morální výchovu, na úroveň všeobecného i odborného vzdělání mládeže i dospělých. Vzdělání a studium přestalo být výsadou a soukromou

záležitostí, ale stalo se objektivní masovou potřebou a nutnou součástí zvyšování životní úrovně všech pracujících.

Z těchto zásad vycházel XI. sjezd Komunistické strany Československa, když vylíčil úkol těsněji spojit školu se životem a s výrobou a změnit obsah výchovy a vzdělání tak, aby škola vychovávala všestranně vzdělané lidi, morálně i fyzicky připravené k uvědomělému budování budoucí komunistické společnosti. Celý náš školský systém byl uzpůsoben tak, aby si každý mladý člověk mohl zvolit cestu, která odpovídá jeho sklonům a nadání a je přitom v souladu s potřebami našeho národního hospodářství. Realizace vysoce demokratického požadavku XI. sjezdu Komunistické strany Československa — poskytnout do roku 1970 převážně většině mládeže úplné středoškolské vzdělání — znamená, že se toto vzdělání dostane každému absolventu základní školy, který pro ně bude mít předpoklady. Středoškolské vzdělání se bude uskutečňovat třemi proudy, a to absolvováním střední školy pro pracující nebo studiem na střední všeobecné vzdělávací škole nebo studiem na střední odborné škole. Pro vysokoškolské studium budou získávání a přijímání schopní uchazeči v počtu odpovídajícím potřebám rozvoje naší společnosti, pokud nebudou vytvořeny podmínky pro poskytnutí vysokoškolského vzdělání každému, kdo bude s to ho nabýt.

• • •

Spolu s ekonomickým rozvojem došlo k hlubokým změnám v třídní struktuře naší společnosti. Byly likvidovány vykořisťovatelské třídy, rolnictvo a ostatní malovýrobci již z obrovské většiny byli převedeni ke kolektivním formám výroby, dělnická třída neobyčejně vzrostla a stala se všeobecně uznávanou vedoucí silou společnosti. V průběhu těchto let vznikla nová lidová inteligence a velikým přerodem procházela i značná část starší inteligence. Přeměny v ekonomice a v třídní struktuře

naší společnosti spolu se změnami v poměru třídnicích sil ve světovém měřítku a výchova našich pracujících v duchu socialistické ideologie vedly i k změnám v myšlení lidí a k upevnění politické a morální jednoty našich pracujících. Naše společnost spočívá nyní na pevném svazku pracujících, v němž dělníci, družstevní rolníci a inteligence tvoří se svými rodinami naprostou většinu obyvatelstva a jednotně budují vyspělou socialistickou společnost v naší vlasti.

Tato třídní struktura je základem pro postupné budování jednotlé beztřídní společnosti pracujících. Hlavní charakter této společnosti vtiskne dělnická třída, jejíž vzdělanost vzroste na úroveň socialistické inteligence.

Tyto nové historické skutečnosti, k nimž došlo v důsledku dovršení socialistické výstavby, vytvářejí příznivé podmínky pro výchovu a umožňují řešit otázky rozvoje vzdělání všech členů společnosti na nové, kvalitativně vyšší úrovni. Ve světle rostoucích potřeb kvalifikovaných kádrů i z hlediska současného vývoje třídních vztahů je třeba uplatnit nové zásady při rozhodování o tom, jak se mají mladí lidé začleňovat do života, jak mají jednotliví absolventi základní devítileté školy získat střední vzdělání a kteří středoškolské absolventi a pracující se mají přijímat na jednotlivé obory vysokoškolského studia.

* * *

Vedoucí zásadou a rozhodujícím kritériem při rozmístování mládeže a přijímání k dalšímu studiu je komplexní hodnocení uchazeče samého. Přihlíží se k politické a morální stránce jeho osobnosti, ke konkrétním teoretickým a praktickým vědomostem a znalostem, ke schopnostem a nadání, k zájmu o studovaný obor, k práci v organizaci mládeže či jiné společenské organizaci apod. Uskutečňování této zásady komplexního hodnocení uchazeče samého umožňuje ta významná skutečnost, že veškerá mládež, přicházející do středních a vysokých škol, vyrůstala a duševně se formovala již v nových společenských podmínkách, byla vychovávána naší novou školou, v duchu socialistické ideologie a síla našich idejí a celé nové skutečnosti po šestnáct let ovlivňovala i rodinné a ostatní prostředí, které mladé lidi obklopuje.

K urychlenému rozvoji našeho národního hospodářství a kultury je třeba maximálně využít všech schopností a talentů mladých lidí. Velkou předností socialismu je, že na rozdíl od společnosti buržoazní umožňuje rozvoj vzdělání jak na kvalitativně vyšší úrovni, tak na nesrovnatelně širší, skutečně masové základně, a že na této široké základně rozvíjí všechny talenty. To je jednou z hlavních příčin, proč věda a technika socialistických zemí nezadržitelným tempem dostihuje a předstihuje vědu a techniku nejvyspělejších kapitalistických států.

Daleko nejpočetnější část naší společnosti tvoří dělnická třída a družstevní rolníci. Mezi dětmi příslušníků těchto základních a nejpočetnějších tříd naší společnosti je mnoho vědeckých, technic-

kých, organizátorských i uměleckých talentů. Avšak v mnohých dělnických a rolnických rodinách, zvláště v těch, kde oba rodiče jsou zaměstnaní, stále ještě nemají děti dostatečné možnosti projevit a rozvíjet své schopnosti a nadání. Proto je třeba vysoce ocenit postup těch učitelů a vychovatelů, kteří těmto dětem věnují individuální výchovnou péči. Je čestným úkolem naší školy a všech mimoškolních výchovných zařízení i organizací Československého svazu mládeže, aby aktivně pomáhaly rozvíjet talenty ukryté mezi dětmi všech našich pracujících a zejména dělníků a rolníků. Tím dosáhneme toho, že těchto nadaných dětí půjde více než dosud studovat na střední všeobecné vzdělávací školy a hlavně pak na školy vysoké a celkové sociální složení bude lépe odpovídat sociální skladbě naší společnosti. Rodičům, kteří z různých důvodů nechtějí umožnit svým nadaným dětem studium na těchto školách, je třeba vysvětlovat společenský význam vyššího vzdělání v období budování komunistické společnosti, v němž jejich děti budou pracovat a žít. Je třeba všestranně vycházet z perspektivy, že i v Československu již toto pokolení bude žít v komunismu.

Zvlášť velký zájem má naše společnost na rozvoji talentů mimořádných, zejména vědeckých a technických. Výjimečně talentovaným mladým lidem je rozhodně třeba vysokoškolské studium umožnit, věnovat jim zvýšenou výchovnou péči a v nutných případech je zabezpečit i hmotně, aby jejich cenných schopností bylo co nejvíce využito ve prospěch naší společnosti.

Pro úspěšné studium, zejména pro jeho důsledné spojování se životem, pro uvědomělé osvojování vědomostí a pro upevnění studijní kázně mají velký význam zkušenosti studentů nabyté ve společenské praxi, především v praxi výrobní. Ve zvýšené míře to platí o zkušenostech nabytých praktickou činností v oboru, který bude uchazeč studovat. Proto při přijímání uchazečů do studia, zejména na střední odborné školy a na školy vysoké, mají přednost ti uchazeči, kteří prošli nejméně jednoročnou úspěšnou praxí.

Při přijímání studentů je třeba také dbát na to, aby byly zajištěny i potřeby kvalifikovaných kádrů v hospodářsky méně vyvinutých okresech, zvláště v pohraničních oblastech. Proto se za jinak stejných předpokladů přednostně umožní studium těm uchazečům, jimž bylo uděleno krajské nebo závodní stipendium a kteří se zavázali pracovat po ukončení studia v těchto oblastech.

Celkový profil studenta, zejména po politické a morální stránce, je ovlivněn i jeho rodinným prostředím. Proto se při rozmístování mládeže do jednotlivých proudů středního studia a zejména na školy vysoké přihlíží k osobnímu podílu rodičů na budování socialismu a na upevnění naší vlasti.

Při rozmístování mládeže nelze opomíjet ani nadále třídní hledisko. Je mládež, která dosud vyrůstá v bývalých velkoburžoazních rodinách a v rodinách exponovaných reakčních činitelů. V těchto

jednotlivých případech při zachování zásady komplexního hodnocení uchazeče samého je třeba k této skutečnosti náležitě přihlížet.

Správné stranické hledisko je výběr kádrů podle jejich politických a pracovních kvalit. Jen takový výběr je plně v souladu s dosaženým stupněm rozvoje naší společnosti.

* * *

Hlavním předpokladem pro úspěšné rozmísťování a přijímání k dalšímu studiu je správná a cílevědomá výchova mládeže k povolání. Hluboce demokratický a humanistický charakter naší společnosti, v níž jsou v souladu základní zájmy jednotlivce a společnosti, umožňuje a vyžaduje začlenění každého jednotlivce do takového pracovního prostředí, které zabezpečí jak plně osobní uspokojení z vykonávané práce, tak nejlepší využití jeho tvořivých sil a nadání ve prospěch celku.

Správnou výchovou a usměrňováním mládeže k volbě povolání dosáhneme toho, že vlastní přijímání žáků a studentů na další studia nebude jednotvárným nebo dokonce jen administrativním aktem, který může vést k náhodnému a nesprávnému rozhodnutí, ale stane se logickým a přirozeným výsledkem dlouhodobé přípravy pro studium i pro příští společenské uplatnění každého jednotlivce.

Důležitým úkolem této výchovy na základní devítileté škole je dovedně rozvíjet nadání, schopnosti i morální vlastnosti každého jednotlivce tak, aby se uvědoměle rozhodl pro jeden ze tří proudů získávání úplného středního vzdělání. Také při výchově a výběru uchazečů na vysoké školy musíme dosáhnout toho, aby byl pro všechny studijní obory připraven dostatečný počet uchazečů schopných úspěšně zvládnout stále náročnější studium v oboru, o který projevíli zájem.

Výchovu mládeže k volbě povolání je třeba pro její velký politický význam chápat jako jednu ze základních součástí společenského poslání učitelů, vychovatelů i rodičů. Bude se proto uskutečňovat soustavně a průběžně v základní devítileté škole i na školách II. cyklu, a to v těsné součinnosti s rodiči a společenskými organizacemi.

* * *

Rostoucí potřeby kvalifikovaných kádrů pro hospodářský i kulturní rozvoj vyspělé socialistické společnosti nemohou být kryty jen denním studiem dorůstající středoškolské a vysokoškolské mládeže. Život si naléhavě vynucuje ve stále větší míře rozvíjet různé formy studia při zaměstnání. Je proto povinností závodů, jednotných zemědělských družstev a ostatních pracovišť vybírat, připravovat a

vyšlat osvědčené pracovníky ke studiu při zaměstnání i ke studiu dennímu s přerušením zaměstnání, sledovat jejich studijní výsledky a všude jim vytvářet pro studium příznivé pracovní podmínky. Je závažným úkolem všech hospodářských pracovníků, stranických, odborových a mládežnických organizací na závodech, jednotných zemědělských družstvech a ostatních pracovištích, plánovitě se starat o zvyšování kvalifikace svých pracovníků a zaměstnanců. Zájemci z pracovišť se při doporučování ke studiu hodnotí v komisi na závodech podle týchž hledisek jako uchazeči ze škol.

Všechny závody a podniky nemají stejné možnosti výběru vhodných pracovníků ke studiu. Proto je nutno využívat všech možností každého pracoviště a tak zvyšovat kvalifikační skladbu pracovníků celého odvětví. Přitom je třeba přihlížet také k tomu, aby odbornými kádry byly zajištěny i nové kapacity. V tomto směru vedou ústřední úřady a orgány své podřízené jednotky, aby překonávaly jen úzce lokální zájmy a lépe chápaly potřeby a zájmy celé společnosti.

Závody vysílají na studie nejen ty osvědčené pracovníky, kteří se po skončení studia na závod vrátí a kterým proto poskytují závodní stipendium a jiné pracovní výhody. Uvolní ke studiu i jiné vhodné uchazeče a ty, kteří sem nastoupili proto, aby získali výrobní praxi potřebnou pro vysokoškolské studium.

Úsilí každého jednotlivce o vyšší vzdělání je plně v souladu s požadavky výchovy komunistického člověka. Proto závody a ostatní pracoviště podporují zájem každého pracovníka o studium při zaměstnání. Toto studium má být umožňováno v opravdu nejširším měřítku a takto také v podnicích a institucích iniciativně zajišťováno.

Je také povinností útvarů naší lidové armády více podněcovat vojáky k dalšímu studiu a ve druhém roce základní služby provádět výběr a vytvářet podmínky pro přípravu uchazečů ke studiu na střední a vysoké škole po skončení základní vojenské služby.

* * *

Rozmísťování mládeže a přijímání k dalšímu studiu je politicky nesmírně závažný úkol, který podstatně ovlivní formování naší socialistické inteligence a bude mít velký význam pro další rozvoj výrobních sil. Proto mu musí věnovat největší pozornost nejen všichni učitelé a školští pracovníci, ale i vedoucí pracovníci hospodářských a státních orgánů, národních výborů i funkcionáři Revolučního odborového hnutí, Československého svazu mládeže a sdružení rodičů a přátel školy.

Široký v. r.